

BIOLOGISK RENSNING

PÅVISNING AF CO₂ UDVIKLING

FORMÅL

På renseanlægget renses spildevandet mekanisk, biologisk og kemisk. I den biologiske rensning på renseanlægget benyttes mikroorganismer til at nedbryde (æde) opløst organisk stof (mad- og afføringsrester) i spildevandet. Denne øvelse viser princippet bag biologisk rensning: Mikroorganismer – her i form af gærceller – renses vand for opløst sukker (organisk stof).

Dette forsøg skal påvise om der udvikles CO₂ under den biologiske rensning i omdannelsen af glukose.

Opstil en hypotese for forsøgets resultat **INDEN I går i gang**.

SÅDAN GØR I

- 1 Opløs 8 g. sukker i 500 ml. vand. **Hæld 200 ml.** af opløsningen i den ene flaske.
- 2 Opløs 1 pakke gær (mikroorganismer) ned i resten af sukkervandet i bægerglasset og rør rundt med spatlen, så gæren opløses. **Hæld 200 ml.** op i den anden flaske.
- 3 **Foretag en glukosemåling** fra hver flaske med en glukosestick. Følg vejledningen på testkittet. Noter resultaterne.
- 4 **Hæld en CO₂-indikator** i de to gærrør, og sæt rørene på flaskerne. En CO₂-indikator indikerer/viser, om der er CO₂ til stede.
- 5 **Sæt en ballon** forsigtigt over gærrøret på hver gærrør – pas på ballonen ikke går i stykker, eller at gærrøret løsner sig.
Sæt flaskerne i varmt vand i 8 minutter.
- 6 **Oprydning**
Ryd alle de materialer op som I ikke skal bruge mere.
Brug derefter resten af ventetiden på at læse teorien på bagsiden af denne vejledning og besvar spørgsmålene.
- 7 **Efter 8 minutter** og foretag endnu en glukosemåling i begge glas. Resultatet af målingerne noteres.
Sammenlign med resultater fra første måling og konkluder.

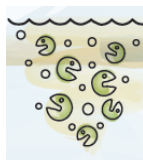

TEORI

MIKROORGANISMERNE I ET RENSEANLÆG

På renselanlægget skal organisk stof, som madrester, urin og afføring fjernes fra spildevandet, inden vandet pumpes ud i havet. Opløst organisk stof fjernes i det biologiske rensedbassin vha. mikroorganismer - primært bakterier. Bakterierne respirerer og får energi af at nedbryde det opløste organiske stof i spildevandet. På den måde bliver organisk materiale omdannet til vand og CO₂.

Ligesom os mennesker har de fleste bakterier i renselanlægget brug for ilt til deres respiration. Derfor pumpes der luft ned til bunden i det biologiske rensedbassin

JERES FORSØG

Gær = bakterier

Sukkeret = det opløste organiske stof (sukker)

CO₂-indikator i de to gærrør = påvisning af udviklingen af CO₂

Flaskerne = de biologiske bassiner

GÆR I STEDET FOR BAKTERIER

I dette forsøg bruges bagegær - i stedet for bakterier som på renselanlægget – til at vise hvordan organisk stof nedbrydes. Gær kan udmærket bruges i stedet for bakterier, da gær på mange måder minder om bakterier. De er lige så små, lever af organisk stof og trives bedst, når der er ilt tilstede i vandet. Desuden er gær nemme at styre i forsøgsløkket.

ORD

ORGANISK STOF

Stof som er dannet af forbindelser med kulstof. F.eks. dyr, planter, bakterier og dermed også madrester og afføring.

RESPIRATION

Også kendt som vejrtrækning. En betegnelse for at levende organismer bruger ilt til forbrænding af sukker for at få energi.

BAKTERIE

Bakterier er encellede mikroskopiske organismer uden cellekerne og med fast cellevæg. Bakterier formerer sig ved deling, som kan foregå op til hvert 20. minut.

GÆR

Gær er en encellet svamp. Andre svampe består af mange celler, fx de svampe der vokser i jorden. Svampe er en selvstændig gruppe af levende organismer. Svampe er således ikke i familie med dyr, planter eller bakterier.

SPØRGSMÅL TIL FREMLÆGGELSEN

1. Hvad troede I der vil ske med ballonerne? Stemmer det overens med resultatet?
2. I hvilket rensedbassin (flaske) tror I CO₂-indikatoren skifter farve?
3. Hvad betyder det, når CO₂-indikatoren skifter farve?
4. Hvorfor bruges der levende mikroorganismer til at fjerne det opløste organiske stof?
5. Hvorfor kan redskaber ikke benyttes, som i den mekaniske rensning?

